

staatsbosbeheer

2012

Jaar in beeld Terschelling

Jaar in beeld Terschelling

Inleiding

Voor u ligt het 8e jaarbeeld van Staatsbosbeheer op Terschelling. Hierin geven we u een beeld van de werkzaamheden en activiteiten die wij dit jaar hebben uitgevoerd en waarvan een groot deel u waarschijnlijk niet zal zijn ontgaan. Het Rijk bezuinigt ingrijpend op natuurbeleid, dit heeft ook invloed op ons werk op het eiland. Voor het directe natuurbeheer blijft geld beschikbaar, maar toezicht en het onderhoud van recreatieve voorzieningen worden maar zeer beperkt als onderdeel van ons werk gezien. We zijn dan ook blij dat we in 2012 toch nog een aantal grote klussen gefinancierd hebben gekregen en hebben kunnen uitvoeren, zoals het asfalteren van de badwegen en de nieuwe trappen naar de uitzichtpunten. Dit scheelt weer in de hoge onderhoudskosten de komende jaren.

Ook hebben we nog meer een beroep gedaan op vrijwilligers om delen van het werk uit te voeren.

Om de zaken waarvoor veel minder geld beschikbaar is toch op een goede manier uit te kunnen blijven voeren, moeten we op een meer zakelijke manier de natuur beheren. Niet eenvoudig, want daarbij willen we ook rekening houden met de eilander situatie. We zoeken daarom steeds meer naar samenwerking met eilander ondernemers en we staan open voor nieuwe initiatieven in de natuur van Terschelling. Bij deze samenwerkingen gaan we zoveel mogelijk uit van Beschermen, Beleven en Benutten. Er kan veel zolang dit niet ten koste gaat van de natuur en de beleving van het landschap.

We wensen u veel leesplezier!

Staatsbosbeheer zet zich in voor een natuurlijke leefomgeving waarmee mensen zich verbonden voelen, die bescherming biedt aan waardevolle planten en dieren en waar plaats is voor beleving en benutting.

Hoe werkt Layar?

Nieuw in dit jaarbeeld is dat u pagina's kunt scannen met uw smartphone of tablet. Gebruik hiervoor de Layar app.

Ga op uw smartphone of tablet naar de app-store of google market en download (1) de gratis Layar-app. Open de Layar-app op uw smartphone of tablet en houdt deze boven een pagina (2) met het Layar logo en druk op het scherm. Leg het jaarbeeld zo plat mogelijk neer en zorg voor voldoende licht. Wacht totdat u een blauwe knop (3) ziet verschijnen met de link. Door op de knop (4) te drukken kunt u het filmpje of de website bekijken

Gastheerschap en voorlichting

Staatsbosbeheer is gastheer voor alle bezoekers en gebruikers van de natuurgebieden op Terschelling.

Jaarlijks bezoeken meer dan 400.000 mensen het eiland vanwege deze natuur. Meerdere grote en kleine evenementen gebruiken de natuur als decor, denk bijvoorbeeld aan de Berenloop, de Fjoertoer en natuurlijk het Oerol-festival. In overleg is veel mogelijk in natuurgebieden, zonder dat dit ten koste gaat van de natuur. Oerol is hier een goed voorbeeld van.

Al in een vroeg stadium denken we mee over welke locaties geschikt zijn voor voorstellingen. Dit jaar presenteerde Staatsbosbeheer tijdens Oerol haar eigen hangmattendorp waar bezoekers konden genieten van het uitzicht over de Noordsvaarder.

We nemen bezoekers en bewoners graag mee de natuur in. Denk bijvoorbeeld aan excursies of educatieprojecten met de scholen zoals de Boomfeestdag, Woordvoerders voor de Natuur, Natuurwijs en het nieuwe Van Boom tot Bank.

I Van boom... I Via de zagerij...

I En het nodige werk...

I Tot bank.

I De Natuurschuur in Lies is iedere vakantie geopend

Van Boom tot Bank

Een deel van het hout dat we in Nederland gebruiken komt uit de bossen van Staatsbosbeheer. Hout is overal; als bouw materiaal, voor lucifers, als energiebron of voor bijvoorbeeld picknickbanken. Maar hoe wordt een boom nou uiteindelijk een picknickbank? Leerlingen van OBS en CBS 't Jok hebben samen met ons het hele proces van de kap van de boom, het zagen van planken tot het in elkaar schroeven gevolgd. Hieraan hebben zij voor een groot deel zelf meegewerkt zodat er nu twee grote robuuste picknickbanken op het schoolplein staan.

Schuur Lies

De werkschuur in Lies is tegenwoordig in gebruik als informatieruimte. In 2012 zijn er meerdere exposities geweest, bijvoorbeeld de 'Nestelrangexpositie'. Zowel het maken van de expositie als de openstelling gebeurt voor een groot deel met vrijwilligers. Behalve exposities krijgt de schuur steeds meer functies. Zo gebruikt de Terschellinger scouting de schuur als uitvalsbasis en starten hier ook veel van onze excursies.

| Natuurstudie in de natuurschuur tijdens de "Sporen"-tentoonstelling

Excursies

Bij onze werkzaamheden op het eiland zoeken we zoveel mogelijk samenwerking met lokale ondernemers. Dit jaar hebben we de eerste culinaire excursies gegeven met restaurant Caracol en is er vaker een boswachter meegereden met de Strandbus. Op verzoek van de VVV hebben we het excursieaanbod in het voor- en najaar ver-

| Jaarlijks gaan er steeds meer schoolklassen mee op excursie met de boswachter

der uitgebreid en meer toegespitst op de jeugd. Het aantal deelnemers is hierdoor flink gestegen. Ook het aantal groepen dat direct bij ons een excursie aanvraag is toegelaten.

Politici op bezoek

Ieder jaar nemen we enkele politici mee op pad over Terschelling. Deze keer hebben we Tweede Kamerlid Betty de Boer van de VVD en Provinciaal Statenlid van de PVV, Pieter Buisman, kennis laten maken met het eiland en met ons werk. Hierbij zijn onderwerpen als erfacht, stuivende duinen en het LIFE Duinen project onder de aandacht gebracht. De Terschellinger gemeenteraad heeft van ons ook een rondleiding per huifkar gekregen over een deel van het eiland.

Tweet: Betty de Boer: @bgdeboer
Veel informatie en prachtige rondleiding door #Staatsbosbeheer#Terschelling o.a. aanleg waterpartijen in duingebied

Nieuwe media

Internet is één van de voornaamste bronnen voor nieuws en andere informatie. Ook Staatsbosbeheer maakt hier steeds meer gebruik van: we communiceren veel van onze activiteiten en werkzaamheden via ons weblog. We merken dat dit door steeds meer mensen op het eiland bekeken wordt. In 2011 hadden we zo'n 20.000 bezoekers en in 2012 is dit opgelopen tot ongeveer 40.000 bezoekers. Een flinke groei dus! Behalve het weblog zijn we ook te vinden op Facebook en Twitter. Voor wie het nog niet doet; volg en 'like' ons:

www.facebook.com/staatsbosbeheerwadden
Staatsbosbeheerterschelling.wordpress.com
 @remiboswachter
 @sildeboswachter
 @boswachterjoeri
 @staatsbosbeheer

| De Terschellinger gemeenteraad kreeg per huifkar een rondleiding door de eilander natuur

| F.C. De Staat

Wist u dat:

- Wij jaarlijks overleg hebben met zo'n 45 organisaties en recreatiebedrijven?
- Er dit jaar 5300 mensen aan onze excursies hebben deelgenomen?
- We dit jaar een benefietvoetbalwedstrijd hebben gespeeld tegen de boeren (en hebben verloren met 2-4).

Gastheerschap

In 2012 zijn we noodgedwongen anders omgegaan met het toezicht in de natuurterreinen. De bezuinigingen zorgden ervoor dat we het toezicht met 25 procent moesten verminderen. Voor het eerst is daarom een groot deel van het zomerseizoen de Boschplaat bemand geweest met vrijwilligers. Zo konden we onze toezichthouders in die tijd voor andere taken inzetten.

In de zomer hebben we op de drukke tijdstippen samengewerkt met een eilander beveiligingsbedrijf om de surveillance gezamenlijk uit te voeren. Dit is goed bevallen en wordt wellicht in 2013 herhaald.

Van bezoekers kregen we regelmatig klachten over elektrische scooters op de fietspaden. Door een wetwijziging zijn deze sinds 2012 toegestaan op 'onverplichte' fietspaden. Landelijk volgt Staatsbosbeheer deze lijn. Scooters met een normale motor zijn niet toegestaan op fietspaden. Daarnaast hebben we meerdere opmerkingen gekregen over ruiters die buiten de aangegeven paden reden. Hierop zijn we dan ook scherper gaan toezien.

Ontwikkelagenda op de Wadden
Staatsbosbeheer werkt met de gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog aan gezamenlijke ideeën over een bijdrage aan de sociaal-economische ontwikkeling op de eilanden, met behulp van de natuurgebieden en activiteiten van Staatsbosbeheer. Deze ontwikkelagenda dient verschillende doelen. Er is o.a. gekeken naar welke gronden nodig zijn voor realisatie van projecten die zijn opgenomen in de structuurvisies van de gemeenten; er is onderzoek gedaan naar het functioneren van de activiteiten en recreatievoorzieningen van Staatsbosbeheer om te bekijken of deze nog beter kunnen bijdragen aan het toeristische product.

| Voorlichting door de boswachter

Ook wordt gesproken over welke verbetering in de verdeling van het beheer van wegen en paden er per eiland mogelijk is. Tot slot wordt ook nagedacht hoe in de toekomst het structurele overleg over het beheer van de natuurgebieden beter vorm gegeven kan worden.

Verkooptraject erfpachtobjecten
Staatsbosbeheer biedt op de Waddeneilanden Texel, Terschelling en Vlieland de ondergrond van meer dan 350 in erfpacht uitgegeven objecten (vooral vakantiewoningen) aan de erfpachters te koop aan. Via taxatie wordt de prijs van de grond bepaald. De taxatiemethode is afgelopen jaar besproken in de Tweede Kamer. Staatsbosbeheer roept nu de hulp in van drie onafhankelijke experts die duidelijkheid moeten geven over de taxatiemethode. Deze commissie streeft naar een eindadvies in januari 2013. Het verkooptraject moet zorgvuldig en objectief plaatsvinden, vandaar dat deze voorbereiding tijd vraagt.

Herziening en vernieuwing van erfpachtovereenkomsten
In het afgelopen jaar is, eveneens na discussie in de Tweede Kamer, de wijze waarop erfpachtovereenkomsten op de Wadden behandeld moeten worden vastgesteld. Inmiddels zijn er met het merendeel van de erfpachters waar deze herziening en vernieuwing betrekking op heeft, gesprekken gaande. We hopen dat in het komende jaar er voor iedereen duidelijkheid komt na ruim 4 jaar discussie en onduidelijkheid.

Natuur en Landschap

Het weer en de zee hebben grote invloed op het landschap en de natuur op Terschelling. Aan de oostkant van Terschelling verdwijnen delen van het eiland in zee, tegelijkertijd groeien er aan de westkant van het eiland regelmatig zandplaten vast aan de Noordsvaarder. Zandgolven verplaatsen zich langs het eiland, wat op de foto goed te zien is. Met harde wind stuift het zand vanaf het strand verder de duinen in waardoor deze hoger en breder worden en zichzelf in stand houden. Afgelopen winter is het helmgras in de stuivende duingebieden onder een laag zand van een meter dik komen te liggen, bijvoorbeeld op de Noordsvaarder en tussen paal 16 en 22. In tien jaar tijd zijn sommige duinen wel 6 meter hoger geworden. Stuivende duinen zijn zeldzaam in Nederland en hebben hun eigen flora en fauna zoals sneeuwgorzen, tapuiten, het duinviooltje en duinsterretje.

Vaststelling waterkerende duinen

In september heeft staatssecretaris Atsma besloten dat de primaire waterkering voortaan tussen paal 8 en paal 12 de buitenste duinenrij volgt. De dorpen West aan Zee en Midsland aan Zee komen hierdoor binnen de waterkering te liggen. Het woeste stuivende duingebied van paal 16 tot en met 22 valt hier dus buiten. We willen daar het landschap en de natuur zoveel mogelijk haar gang laten gaan. Dat wil niet zeggen dat we niets doen. In een lager deel bij paal 18 hebben we op verzoek van de bewoners van Oosterend en het Platform Duurzaam Landschap Terschelling samen met hen een nieuw stuifscherm aangelegd om daar extra hoogte te winnen.

Broedvogels

Opnieuw zijn in 2012 nesten weggespoeld op de Koffieboonplaat. Door een combinatie van harde wind en een hoog tij is het de sterns en plevieren op die plek niet gelukt jongen groot te brengen. Ook voor de meeuwen was het een zeer slecht broedseizoen. Vogelwachter Oene de Jong: "Een groot deel van de meeuwen had de kolonie al verlaten begin juni, terwijl de jongen soms nog niet eens uit het ei waren gekro-

I Dwergsterns broeden alleen op rustige stranden

pen, dit heeft waarschijnlijk toch te maken met voedseltekort". Goed nieuws was er ook. Er was een voor Nederland zeldzaam broedgeval van de middelste zaagbek en het aantal zeehonden dat rust op de Koffieboonplaat neemt ieder jaar toe, dit jaar zijn er in totaal 325 tegelijk geteld terwijl er ook nog eens tienduizenden vogels op de plaat rusten. Dit is ook de reden dat deze plaat jaarrond is afgesloten voor auto's. De brede stranden van Terschelling zijn één van de weinige plekken waar zogenaamde strandbroeders hun jongen groot kunnen brengen. Soorten als de bontbekplevier, strandplevier en de dwergstern broeden allemaal op het strand. Verstoring door recreanten is één van de grootste bedreigingen. Op Terschelling broeden deze vogels dan ook vooral op de rustige delen van de Noordsvaarder en het strand vanaf paal 15 tot paal 28. Staatsbosbeheer heeft de verplichting deze soorten te beschermen en probeert dan ook zoveel mogelijk recreanten te attenderen op de aanwezigheid van broedende vogels.

De blauwe kiekendief was een bekende verschijning op Terschelling. 2012 was echter het eerste jaar in tijden dat deze vogel niet

I Strandplevier op nest

I Samen met eilanders zijn nieuwe takkenschermen geplaatst

I Een goed cranberryjaar met grote bessen

tot broeden is gekomen. Oorzaken hiervoor kunnen gezocht worden in concurrentie met andere roofvogels en de afname van een belangrijke voedselbron, het konijn.

Cranberry's

2012 was een geweldig cranberryjaar. Dit jaar had precies de goede omstandigheden om een massale groei van de rode bessen mogelijk te maken. De oogst in 2011 was zeer slecht waardoor de planten de energie, extra gestimuleerd door de strenge winter, hebben kunnen gebruiken voor een goede aanzet van bloemknoppen. In het voorjaar was het vervolgens nat genoeg en

| Rechts: ganzen boven de Grië

| De lammergier viel op met zijn enorme spanwijdte

nachtvorst bleef in de bloeiperiode uit. Dit zorgde in die periode ook voor een goed klimaat voor hommels en bijen waardoor de bestuiving van bloemen optimaal was, nodig voor de vruchtvorming.

Ganzen

Het aantal grauwe ganzen op Terschelling is de afgelopen jaren toegenomen. Helaas met schade aan de landbouw als gevolg. In overleg met Wildbeheereenheid, LTO en de provincie hebben we in 2012 een gezamenlijke eierprikactie gehouden om het broedsucces van de ganzen enigszins te beperken. De prikactie beperkte zich tot het midden-deel van het eiland. We zijn nog in overleg met alle partijen om binnen de wettelijke kaders een structurele oplossing te vinden voor het probleem.

Bijzondere waarnemingen

Behalve eigen waarnemingen krijgen we ook van eilanders en bezoekers geregeld leuke waarnemingen door. Zo is er dit jaar een rups van de zeldzame walstropijlstaart gevonden op de Boschplaat en is de bokkenorchis gevonden bij Formerum. Vogelliefhebbers kwamen ook aan hun trekken met bijvoorbeeld de lammergier, waterspreeuw en grote groepen pestvogels.

| Walstrobremraap

| Rups van de walstropijlstaart

| Bokkenorchis

| Pestvogel

Werk in uitvoering

Bewoners, ondernemers en eilandgasten, allemaal hebben ze een eigen band met het eiland.

Bij ons werk proberen we hier zoveel mogelijk rekening mee te houden door waar mogelijk in overleg tot een plan te komen. Een mooi voorbeeld daarvan is het project Doodemanskisten waar natuur en recreatie beiden profiteren. Vooraf proberen we iedereen zo goed mogelijk te informeren, bijvoorbeeld door excursies voor omwonenden te organiseren. Via de (sociale) media en informatie in het terrein houden we iedereen op de hoogte van ons werk. Heeft u toch nog vragen of opmerkingen, dan bent u altijd welkom om dit bij ons kenbaar te maken, via de telefoon, mail, sociale media of gewoon door even langs te komen op kantoor.

| Asphaltwerkzaamheden Kaap Hoorn; onze oplossing voor de overlast

Bosdunning Hoorn

Een bosexcursie met CBS en OBS 't Jok, een blesexcursie voor geïnteresseerden en een informatieavond in de Rustende Jager; de boswerkzaamheden in het Hoornerbos zullen niemand zijn ontgaan. In totaal zijn er zo'n 6500 bomen gekapt, wat aangeeft hoeveel bomen er staan in het bos. Het beheer van de Terschellinger bossen is erop gericht om een deel van de oude dennenbossen om te vormen naar bos met zowel loof- als naaldbomen. De biodiversiteit in gemengde bossen ligt stukken hoger dan in bossen met 100% dennen. Dat wil niet zeggen dat alle dennenbossen verdwijnen, we hebben zelfs nieuwe stukken aangeplant. De dennenbossen horen bij de cultuurhistorie van het eiland en er komen ook nog eens twee bijzondere orchideeën voor, de kleine keverorchis en de dennenorchis. Staatsbosbeheer investeert veel om de kennis over bosbeheer op peil te houden. Een deel van de medewerkers heeft daarom dit jaar een cursus bosbeheer gevolgd.

Kwel in de Mastenbroeken

De afgelopen jaren zijn veel maatregelen genomen om regenwater langer vast te houden in de duinen en de binnenduintrand. Als aanvulling daarop zijn in 2012 bij de Mastenbroeken ten oosten van de Kooibosjes een aantal sloten omgelegd en ondieper gemaakt. Het resultaat is dat er nu veel mineraalrijk kwelwater in de Mastenbroeken blijft waardoor

| Ondiepere sloten voor hogere grondwaterstand

bijzondere planten zoals de gevlekte orchis en de dotterbloem hier weer terugkomen. Het verleggen van het fietspad door de Mastenbroeken enkele jaren geleden heeft er samen met het verhogen van de grondwaterstand voor gezorgd dat ook de weidevogels een groter en rustiger broedgebied hebben. In het voorjaar kunt u de jonge kievitenvanaf het fietspad zien lopen.

Opknappen trappen uitzichtpunten Het zijn de hoogtenpunten van vele wandelingen op Terschelling: de uitzichtpunten op het Seinpaalduin (West), Arjensduin (Baaiduinen), Kaapsduin (Oosterend) en nabij het Tigercom-plex. De oude bielzetrappen naar deze punten waren aan vervanging toe. Daarom zijn we eind 2012 gestart met de aanleg van nieuwe stalen trappen met houten treden. Doordat bij Midland Noord en Halfweg een groot deel van het oude uitzicht is ontnomen door het omliggende bos, worden de trappen daar verwijderd en niet meer vervangen. Wanneer de bouwkosten van de overige trappen mee blijken te vallen gaan we één trap bij Midland Noord toch vernieuwen.

Onderhoud wegen en paden

Behalve natuurbeheerder is Staatsbosbeheer op Terschelling ook beheerder van wegen en paden. Dit jaar hebben we een overeenkomst gesloten met de Rijvereniging voor

| De ontwikkeling van Doodemanskisten vanaf 1900

een deel van het onderhoud van de ruiterspaden. Afgesproken is dat zij het snoeiwerk en onderhoud van de routepaaltjes voor hun rekening nemen, hiervoor ontvangen zij ook een vergoeding. Ook de badwegen van Formerum, Hoorn en Oosterend vallen onder ons beheer. De badweg van Formerum is begin 2012 voorzien van een strook doorgroeistenen aan weerszijden van de weg zodat het makkelijker wordt om elkaar te passeren. De badweg van Hoorn is in de herfstvakantie over de hele lengte voorzien van een nieuwe asfaltlaag. Om strandtent Kaap Hoorn toch bereikbaar te houden hebben we tijdens de werkzaamheden een pendeldienst met een huifkar ingezet. Bij Kaap Hoorn werd door Staatsbosbeheer een gratis kop koffie aangeboden.

Doodemanskisten

De vergunningen zijn aangevraagd en de financiering is rond waardoor we begin 2013 kunnen starten met de opknappbeurt van Doodemanskisten. Samen met het Wetterskip Fryslân, de gemeente Terschelling en ijsclub Noordpool is een plan gemaakt om de waterkwaliteit van deze duinplas te verbeteren. Allereerst gaan we in januari samen met eilanders beginnen met het verwijderen van bomen en

Wist u dat

- Staatsbosbeheer op Terschelling zo'n 6 hectare asfalt in beheer heeft?
- De klinkers van de oude Badweg Oosterend uit WOII nog steeds onder de weg liggen?
- Een deel van deze weg door het opschuiven van de duinenrij nu onder de duinen en misschien zelfs bijna op het strand ligt?

Tweet: @lidytil

@BoswachterJoeri wij willen niet fietsen!

Wij willen koffie en in de huifkar! Top idee!

Zelfs leuk uitje voor #terschelling

struiken langs de plas. Na de zomer wordt de plas uitgebaggerd en gaan we de oevers weer glooiend maken. Dit hele plan heeft als resultaat dat Doodemanskisten weer gaat ogen als een echte duinplas met alle bijzondere duinplanten die daarbij horen. Ook is de kans groter dat men in de winter vaker kan schaatsen.

Geiten op Seinpaalduin

Twee jaar geleden zijn op het Seinpaalduin bij West Terschelling flinke stukken dennenbos verwijderd om zo het vroegere open karakter van het duin te herstellen. Als er niets gebeurt zal het duin snel weer dichtgroeien met bomen en struiken. Daarom graast er vanaf november een kleine kudde geiten op een deel van het Seinpaalduin. Als de resultaten voor zowel Staatsbosbeheer als omwonenden naar tevredenheid zijn zal in de toekomst een groter deel worden begraaasd. Van omwonenden kregen we in ieder geval al positieve reacties; "Het is zo leuk 's ochtends wanneer ik de gordijnen open doe, vijf geitjes op het duin!".

| Gezamenlijke oefening voor natuurbrandbestrijding

Brandmeester

Ieder jaar kent wel perioden waarin de kans extra groot is dat er brand uitbreekt. Recente grote branden in bijvoorbeeld Schoorl hebben ervoor gezorgd dat Staatsbosbeheer en de hulpdiensten op het eiland een gezamenlijke inspanning leveren om een eventuele brand op het eiland zo effectief mogelijk te bestrijden. Begin dit jaar is er een oefening gehouden om de onderlinge communicatie tijdens brand te testen en hebben we proeven gedaan met de bluswatervoorziening en blussen met zand. Daarnaast is er een gezamenlijke cursus brandbestrijding gevolgd. Een ander initiatief is dat er in navolging van Texel op vaste plekken in de natuur 112 bordjes met een nummer worden geplaatst die bekend zijn bij de meldkamer. Hulpdiensten weten zo gemakkelijker waar ze moeten zijn.

Tenslotte

Het team van Staatsbosbeheer Terschelling heeft in 2012 wat veranderingen door-gemaakt. Vanaf maart heeft Maaïke van Deelen het eiland verruild voor de vaste wal. Leo Bot heeft in december de 65 jarige leeftijd bereikt en is uit dienst gegaan en Anoesjka Volkerts is gestopt als ondersteunend districtshoofd op de Friese Wadden. We kregen ook het slechte nieuws dat Cees Plug ernstig ziek is. We proberen Cees en zijn familie zoveel mogelijk te steunen in deze zware tijd. Ondanks de afwezigheid van Cees en Maaïke hebben we met het hele team hard gewerkt om al het werk gedaan te krijgen en we zijn er dan ook trots op dat dit is gelukt.

Wij wensen u een natuurrijk 2013!
Jan, Jan, Jan, en Rein Jan, Joris, Joeri, Oene, Hessel, Maaïke, Rob, Jaap, Hille, Remi, Arjan, Kees en Cees, Anoesjka, Herman en Freek.

Meer weten

Wilt u meer weten over de mogelijkheden om met Staatsbosbeheer een partnership aan te gaan? Heeft u concrete plannen waarbij u graag van het advies van Staatsbosbeheer gebruik zou willen maken? Of wilt u eens met ons van gedachten wisselen over mogelijke nieuwe projecten? Neemt u dan contact met ons op of kijk op www.staatsbosbeheer.nl voor actuele informatie.

Staatsbosbeheer Regio Noord
Leonard Springerlaan 23 | 9727 KB Groningen
Postbus 333 | 9700 AH Groningen
T 050-7074444 | F 050-7074400
www.staatsbosbeheer.nl

© Staatsbosbeheer | december 2012
Tekst: Staatsbosbeheer | Fotografie: Staatsbosbeheer, Archief Museum 't Behouden Huys, Meijndert Bos, Gerrit van Goor, Jan Huneman, Jaap de Jong, Silvester Kok, Brent Kok, Jan Pieter Kok, Geert de Lange, Joeri Lamers, Arie Ouwerkerk, Sjaak Schilperoort Vormgeving Studio Eke van Mansvelt **bn**

Staatsbosbeheer Terschelling
Longway 28 | 8881 CM West -Terschelling
T 0562 442116
www.staatsbosbeheer.nl

